

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 70 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foale politică.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

(Joi apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir peșt prima-dată 14 bani, a două-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

O faptă rea.

„Dascălul” neamului George Lazăr, redesteptătorul neamului românesc are mulți tovarăși între învățătorii zilelor noastre. Mulți învățători sunt pătrunși până în adâncul sufletului lor de solia, pe care trebuie să o ducă poporul nostru și ne crește inima de bucurie când ne gândim la ei.

Astăzi vreau să scriu însă despre un dascăl, care nu-și pricepe chemarea, despre unul care și-a uitat de sine.

Iată cum i-am făcut cunoștința.

Sosise un nou „ștrampont” transport de soldați de pe câmpurile de luptă. Acum dinspre Italia. Oameni cu mâinile ciungărite, legate, toți de familie și flăcăiandri.

— „Da unde mi-ați fost?”, a întrebat oare cine.

— „Ia, colea, în Rovereta (Rovereto)”.

— „Și cum v'a mers?”

— „D'apoi, iacă: am pușcat noi, or pușcat ei. Ca copii când se bat cu bulgării de zăpadă. Da, zău, că nu era glumă!...”

S'au așezat românii mei în „șpitai” așteptând pe „domnu doftoru” și au început a „divăni” cum zic bănățenii, au început a sta la taitas, de povești. Unul spunea una, altul alta.

A venit vorba de scris și cetit. Unul voia să știe dacă știu toți scrie și ceti. Toți românașii, câți au venit dela „Rovereto” știau — afară de unul.

— „Bravo”, zise unul, „așa îmi place: să nu se găsească mulți români, cari nu știu carte. Da D-ta cum de n'ai învățat!” întrebă el pe cel ce răspunsese că nu știe.

— „Iacă vorbă!”, zise omul cu pricina, scărpinându-se după ureche, „n'am învățat și pace! Părinții mi-au fost buni-bucuroși că nu umblu la școală. Au și plătit pentru aia”.

— „Cum? Au plătit?”

— „Plătit — Zău!”

— „Cui?”

— „Dascălului!”

— „Cum se poate?”

— „Apoi iaca — se poate!”

— „Și a primit dascălul bani, să nu te duci la școală?”

— „Firește. Zicea că numai așa n'are să mă arate la cântălarie că nu umblu la școală”.

Auzind vorbele acestea m'ama întristat. Mi-a fost rușine, înțelegeți cetitori cinstiți ai astei foi românești, mi-a fost rușine. Rușine că se poate găsi în ziua de astăzi un dascăl român, care primește bani ca să aducă întunerecul în capul tineretului.

— „Și de ce au plătit părinții tăi?”

— „D'apoi ziceau că vitele eine să le păzească?! Că și-asa n'o să mă fac eu dobă de carte!”

Greu i-a venit celui ce-a întrebat pe român de știe slovă românească, greu i-a venit când a auzit vorbele astea — dar trebuia. să-și țină cumpătul, să-și innăbușe durerea și să joace pe omul vesel. Și iată cum s'a început un joc de întrebări și răspunsuri între ei amândoi, în fața celor ce știau scrie și ceti.

— „Nu simți că n'ai făcut bine când fugiai dela școală?”

— „Ba simt, păcatele mele, da pe atunci eram bun bucuros că pot să hoinăresc pe râuri și pe lunci cu boii și cu caprele!”

— „Și n'ai dat cu capul de gard?”

— „Ba dat-am — și încă cum?!”

— „N'ai simțit întreagă rușinea omului, care nu știe sloveni? Nu vezi D-ta că n'ai puțința să te învărți ca oamenii pe lume?”

— „Ba văd, da pârdașica de mână mi-e noduroasă — acum și nu vrea să mai asculte. Incercat-am eu acum, da nu merge!”

— „De ce nu merge?”

— „D'apoi — sunt cal bătrân”. Râdeau cu hohot românii noștri dela „Rovereto”.

— „Cal bătrân? Nici odată, înțelegi, nici odată nu e prea târziu pentru omul care vrea. — Nu știu — dar

aș fi nenorocitul-nenorociților să nu știu nici scrie, nici ceti, Imi închipui starea asta grozavă și mă înspăimânt când mă gândesc. Cum? Să n'am puțința să dau gles inimii, ca să-mi aștern pe hârtie câteva rândurele, după cum mi le șoptește ea? Cum? Să nu pot eu scrie părinților, rudeniilor, prietiniilor? Să trebuiască să rog tot pe altul să se îndure să mi scrie ce i-o plăcea lui?”

— „Asta-i așa!” Oftă unul din românași.

— „Și asta i încă puțin — da să nu fiu eu în stare să descebăluiesc o slovă căpătată dela judecată, dela primărie, dela oraș, într'o gazetă ori într'o carte! Dacă mă gândesc stau să-mi pierd mințile:

Să mă poarte de nas ori care scribălău, care știe scrie și ceti — să-mi spună câte bazaconi toate fiindcă mă poate minți cum îi place! E grozav!”

— „Hehei, cam ai dreptate”, zise cel cu pricina.

— „Nu — cam — am dreptate îndesat și cu vârș. Uite omule. Am ajuns pe uliță, într'un oraș ca ăsta, în care ne aflăm acum. Ne zice domnu căpitan ori domnu „țugsfirâr”, ori altu: să te duci acolo și acolo: iacă, adresa. Tu te uiți ca vițelul la poartă ai nouă. Nu știi ceti. Bine, cum ai să te duci? Ai să întrebi pe Stan pe Bran. Ca un orb — tocmai ca un orb, Literele de pe la colțurile de uliță sunt pentru tine închise cu nouă peceti. Tu nu știi să le descurci odată cu capu. În tine e întunerec besnă în privința asta. Un băiețel de 9 anișori, care umblă la școală, te bate. Acum, spune-mi, omule, e frumos lucru ăsta?”

— „Cine spune că-i frumos?”

— „Părinții D-Tale — că dacă nu i-ăr fi simțit frumșetea te-ar fi dat la școală, ți-ar fi cărpit cu joarda peste pantalonași, când ai fi vrut să ștregărești și să te plimbi, în timpul școlii, pe meleaguri neiertate. — Spune-ne drept, nu simți D-Ta greutatea greșelii de atunci?”

— „Ba o simt — da n'am ce-i face!”

— „O simți! Uite — cu războiu de-acu. Vrei să scrii acasă o scrisorică,

cât de cât — două, trei rânduri: sunt bine, nu fiți cu inima arsă, grijiți de gospodărie, ce fac copii? — DTale nu-ți dă mâna să așterni pe hârtie nimic, nimic! Pui numai buricul degetului (o, ce urâtă și ce grețoasă meserie!) ca să „iscălești“, că ai primit un pachet ori o scrisoare, pe care n'o poți ceta! Te afli par'că într'un tunel — știi, tunelul prin care trece trenul, pe sub pământ — și e vecinic întunec, de nu vezi nici verdeață nici flori, nici câmpuri, nici munți, ci tot întunec, întunec ca păcura“.

— »Asta-i așa!«, oftă unul din tovarăși.

— »Dacă-i așa atunci să nu ne minunăm că ne spune unul și altul din straini „valah puturos“, când vede pe câte un român că e înapoiat? — A cui e vina? Da, și a timpurilor trecute, da și a noastră. — A. că am aici pe dascălul ala, care a furat banii părinților DTale, să-l apuc de mânecă și să i mă uit cu tot disprețul sufletesc în ochi. Ați văzut, oameni buni, cum rup stelele la șerjile ticăloase; la miliție, ați văzut cum le zice comandantul: nu ești vrednic de cinstea, care ți-am dat-o până acum.

Așa așa rupe de pe haina învățătorului din satul DTale — nu vreau să știu numele, căci mi-e rușine până 'n adâncul sufletului de el! — i-aș rupe semnele de învățător al neamului, dacă le-ar avea și i-aș zice! „Nu te muștră conștiința, dascăle? Iai tu bani grei, bani muncii cinstit, ca să aduci întunec în satele românești? Ești tu dascăl român? Mi-e rușine că am auzit de fapta ta ticăloasă!“

Românii dela „Rovereta“ steteau roată în jurul celui care vorbea. Fiecare se gândea la sătulețul său și și zicea, afară de cel cu pricina: „dascălul nostru e om odată. El nu face lucruri de astea!“

Tăcerea o întrerupse tot cel care-i adusese pe gânduri. Le zise oftând din greu: „Hei, mult mai trebuie să asude țăranul român până să ajungă la creangă verde. Da tot o s'ajungă. Slavă Dlui, n'avem mulți învățători ticăloși, ca al din satul DTale. — Uite, am să stau eu de capul DTale, ca să-l uiți. O să luăm carte românească în mână și o să începem să silabisim. Nu-i prea târziu! Nici odată nu-i prea târziu! Să ți se vindece numai mâna dreaptă și o să începem să și scriem. Și atunci să vezi DTa bucurie pe ai de-acasă, când or căpata două-trei rânduri dela „tătuca“ și dela bărbatul iubit!...“

Acum râdeau toți, cu o răză de nădejde în suflet.

Ilie Marin.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Luptele din apus. — Luptele dela granița ungară. — Ce spune generalul Haig. — Lupta hotărâtoare se va da pe frontul apusean.

Luptele din apus.

Budapesta, 25 Iulie. — Atacurile Englezilor și Francezilor nu au putut câștiga aproape nimic zilele trecute. Comunicatul nemțesc spune de trei linii, cari au fost atacate de ei. Spre nord de râul Somme dela Thiepval și până la Guillemont, Englezii au dat atac cu un uriaș număr de oameni, întocmai ca Rusii, dar nu au câștigat nimic. Pe unele locuri din această linie s'au încins lupte foarte înverșunate, piept la piept, mai ales dela Pozieres până la Longueval. Pe linia a doua, care se întinde dela Guillemont și până la Somme atacurile dușmane nici nu au putut să plece, deoarece-ce focul artileriei nemțești i-a țintit pe loc. Pe linia cea mai de jos, spre sud de Somme Francezii, deși au atacat de mai multe ori, ei nu au știut să câștige nici o palmă de loc.

Lupta, ce se dă acum în preajma râului Somme e o probă de putere între cei doi dușmani. Nici când nu au stat armate așa de mari și de bine înzestrate, una împotriva celeilalte, ca și aici. Agenția Wolff comunică de altfel, că armata germană a trecut peste ce a fost mai greu și de-acum va ține cu ușurință pieptul la atacurile, ce le vor mai da Englezii și Francezii.

În aceeași vreme ofensiva germană împotriva Verdunului ține necontenit. Nemții bombardează forturile Damloup și Lauffe, cari le mai stau în cale Zi de zi înaintează câte puțin spre puternica cetate franceză.

Ce spune generalul Haig? Lupta hotărâtoare se va da pe frontul apusean.

Geneva, 25 Iulie. Douglas Haig, comandantul Englezilor de lângă Somme a spus către un corespondent al ziarului *Matin*, că Englezii au învățat mult din greșelile trecutului. Ei au trebuit să fabrice mai multe tunuri și mai multă muniție, ca mai înainte. După frontul dela Somme au clădit uriașe magazine de muniție, a fost însă foarte greu să înghebezi o armată mare și bună, deoarece trupele cele mai bune au căzut în luptele dela Mons, Marna, Iser și Loos.

„Trebuie să-l nimicim pe dușman, spune Haig, că să-i facem cu neputință și retragerea. Lupta hotărâtoare se va da pe frontul din vest. Noi trebuie să dictăm o astfel de pace, care să plătească prețul, ce l-am plătit pentru ea“.

Franța nu vrea o a treia campanie de iarnă.

„Pester Lloyd“ dă declarațiile unui elvețian francofil cu privire la voia ce domnește în Franța.

„Jertfele Francezilor de până acum ce sunt de admirat — zice elvețianul — se fac numai în vederea că războiul se va sfârși la toamnă. În Paris se spune pe față că Verdunului îi trebuie zilnic 2000 de morți sau răniți francezi. Urmarea este că până în toamnă se va sfârși războiul“.

Ofensiva generală pe frontul Riga.

„Le Journal“ este informat că generalul rus Kuropatkin a primit ordin să înceapă pe frontul Riga ofensiva generală.

După telegrame din Berlin, Rușii au atacat Sâmbătă spre sudost dela Riga în trei rânduri cu forțe uriașe frontul german. Atacurilor a premers o pregătire strașnică de artilerie. Toate atacurile au fost însă respinse.

Rușii au pierdut 500,000 de soldați.

Din Berlin se comunică:

După spusele prizonerilor, după știri culese din diferite izvoare, precum și după alt material s'a putut face o socoată apropiată a pierderilor rusești în cursul ultimei ofensive. Nu vom greși dacă vom spune că în spatele frontului, pentru fiecare corp de trupă erau pregătite 80 până la 75 la sută din cei activi, numai trupe de înlocuire. Spre a lua un singur exemplu din nenumăratele exemple ce le avem la îndemână regimentul rus No. 35, din armata generalului Leșinsky, care luptă în Galizia de est, avea 3250 de oameni la 6 Iunie. După 4 zile n'am mai rămas decât 800. Prin urmare acest regiment a pierdut 2450 soldați, adică 75 la sută. Regimentul a primit la 21 Iunie 2200 de soldați, spre a ajunge la o forță bună de luptă, dar la 21 Iunie, cinci companii din opt, au fost în întregime distruse, iar alte trei companii nu mai aveau decât 20 până la 50 de puști.

Asemenea rezultate s'au observat la mai toate trupele. Aceasta este urmarea tacticii ruse, este aplicată de către comandantii ruși de sub comanda lui Brussilow. Toate știrile demne de încredere spun că rezervele de $\frac{3}{4}$ cari au fost pregătite pentru înlocuirea trupelor combatante, nu mai pot atinge o forță care să ajungă pentru luptă. Trebuie adusă din corpurile de rezervă altă

carne de tun. Armata rusă de la sud-vest a pierdut într-o singură lună aproape 500.000 de oameni, morți și răniți.

Luptele dela granița ungară.

Ziarul „Az Est” de ieri face următorul comentariu raportului primit despre luptele de pe frontul rusec:

Un comunicat al cartierului presei spune, că la nord dela Prislop — cum s'ă spus de altcum și într'un comunicat mai nou al lui Höfer — sunt în luptă trupe de recunoaștere și comande mai mici de năvălire. Șeaua Prislopului se află în hotarul comitatului Maramurăș și Bistrița-Năsăud, la 15 kilom. spre sud dela comuna Borșa și cam la aceeași depărtare spre vest dela comuna Lajosfalva, care e față în față cu Cărlibaba.

În ținutul acesta muntos-păduros cete rusești au trecut granița ungară și încearcă să înainteze pe drumul de munte ce duce dela Cărlibaba spre Borșa. Din comunicatele sosite dela cartierul presei reiese, că în acest ținut nu s'au dat lupte mai serioase, deoarece însuși terenul nu permite decât numai înaintarea unor cete mai mici. Rezultă așadar că înaintarea dela Prislop nu poate avea o importanță mai mare.

De atânci trupele aceste au și fost bătute și respirate de ai noștri.

Comitagii sârbi în Bucovina.

Budapesta. — După acum se știe, din Corfu au fost aduse cu mari ocoluri trupe sârbești în Rusia și de aci au fost trimise în Bucovina. Dar numai o parte mică a Sârbilor a fost împărțită în trupele regulate.

Cea mai mare parte este întrebuintată să rătăcească prin Bucovina, ca bande de comitagii, care să înfrice pe locuitori, să aprindă satele, să spioneze terenul, și în genere să facă servicii de recunoaștere pentru Ruși.

Aceste bande de comitagii au apărut de multe ori în diferite localități. Ele sunt provăzute cu arme rusești și fac scandaluri mai ales prin pădurile frontierei.

Sasonov, ministrul de externe al Rusiei a căzut.

Încă unul dintre aceia, cări au pricinuit înfricoșatul războiu de acum, se duce. Ministrul Sasonov, care a cărmuit aproape șapte ani politica din afară a împărăției rusești, și-a dat abdicarea. Cu alte cuvinte. Țarul nu mai vrea să-l mai țină de sfetnic al său și de aceea sub cuvânt, că e bolnav, a trebuit să se depărteze din scaunul ministerial.

În săptămâna trecută în cartierul Țarului a fost un însemnat stat al tuturor miniștrilor, care a hotărât și depărtarea lui Sasonov. Unii zic, că pentru Polonia s'a certat ministrul președinte Stürmer, care îi va lua locul, alții spun, că și Sasonov a fost înlatu-

rat, deoarece ce a ajuns la putere în Rusia partida, care vrea pace cu ori-ce preț.

Cât va mai dura războiul.

Părerile atașatilor militari ententiști.

Din Lausanne se comunică:

„Giornale d'Italia” a întrebat pe atașatii militari ai ententei pe lângă guvernul din Roma despre durata războiului.

După părerea ducelui Volkonszki, atașatul militar rus, războiul s'a apropiat de încheiere, dar suntem încă departe de stărușitul războiului, fiindcă pe ententa o așteaptă încă multe și grele probleme, iar ofensiva rusă a avut până acum mai mult succese morale.

Colonelul Lamb, atașatul militar englez, a declarat că Anglia a tăcut în acești doi ani, iar acum, după toate probabilitățile, Anglia stă în fața unei acțiuni care va ține doi ani.

În tot cazul sfârșitul războiului nu e atât de aproape, precum cred unii.

După părerea atașatului militar francez, Francois, împotrivirea germanilor e foarte puternică, dar ententa și-a ajuns scopul, că Germania să nu mai poată arunca, după voie, pe soldații săi de pe-un front pe altul.

Consfătuiri între Sonnino și prințul Ghica.

„Neues Wiener Journal” află din Roma peste Berlin, că Sonnino a avut o consfătuire de un ciaz cu plenipotențiarul României la Roma prințul Ghica. Este a patra consfătuire între acești doi bărbați de stat dela înăsprirea crizei germano-italiene încoace.

Fost deputat austriac spânzurat de Italiani.

Lugano. — Cenzura italiană a permis în fine publicarea faptului că fostul deputat austriac Batisti n'a căzut într-o luptă, ci a fost făcut prizonier și spânzurat ca trădător de patrie. Până acum Batisti a fost sărbătorit ca un bărbat, care a murit vitejește.

România o bună pază a granițelor sale.

Correspondentul de pe câmpul de războiu al „informațiunii telegrafice elvețiene” anunță, că Rușii au cercat să treacă înălțimile spre sud de Cimaleu și Stulpicani ca să ajungă pe teritor român. Incercările lor au fost zădarnice însă în urma pazei granițelor regatului român.

În același timp Rușii au închis granița bucovineană aproape de România, ca nimenea să nu se mai poată refugia din Bucovina pe teritor român. Închiderea graniței de către Ruși, s'a făcut probabil cu scopul de-a ține în taină mișcările militare rusești. Se pare că foarte puternice rezerve rusești sunt pe drum spre Bucovina.

Partea literară.

Prin Galiția.

E seară. Privesc cu ochii jărației la un- versul frumos — înstelat... și mă poartă gândul la dușman. E aproape de mine; îl zăresc mereu cum se târâle ca șarpele și știu ce gând îl bate.

Frumoasa lună lucește pe cer și se vede ca ziua. Liniște e pe tot locul, chiar lătratul unui câine se aude mereu în depărtare, care mă face să-mi îndrept toate cugetele la cel rămas — acasă — în Ardeal. Frumoasa noastră țară! Dragii mei ce-o să mai facă, și oare se mai gândesc la mine? Mi se umpluse obrazii de lacrimi, iar aerul rece de noapte m-i bătea. Nu aveam putere să mă șterg. Abia putul grăi către vecin, să vie la mine, să mai povestim câte ceva.

Luăm apol înalte câte-o corespondență de tabără și scriem acasa, la lumina lunei, să le facem bucurie și să se bucure de noi că mai trăim. Iar timpul trece iute. Câtă vreme a trecut, de când suntem sub steagul împăratului, unde este și moarte și viață, trecem și prin bine și prin rău până la „Crucea Roșie”, ori până sub glia pământului.

Scumpe „Tricolor”!... Încă te mai țin și acum. Te mai am în buzunar, și în oricare luptă, de tine-mi aduc aminte... Tu-mi ești — după Dumnezeu — ce mai drag. Știu, că pentru tine mai luptăm și noi, căci numai pe tine te avem!... Dar e rece și un vânt aspru începe să sufle. Ca să mă încălzesc, îmi iau o epistolă, pe care am fost primit-o în zilele trecute de acasă — din Sălaj. Singura-mi epistolă, toată plină de bucurie... Am citit-o de multe-ori, dar trebui să mă mai uit odată peste ea — la lună — să mă încălzesc. Îi povestesc la camaradul meu, bucuria, care mă cuprinde atunci, când cetesc epistola care, la un an de zile mă cercetase prin pustie.

Se sprostie miezul nopții. Unii se scufundă în visurile nopții înșelătoare; iar eu mă mai gândesc la multe — la viața trecută și Doamne, ce va să fie în viitor?! Dar cine știe! Vântul rece suflă și mai bine și mă face ca să-mi părăsesc locul, căci altcum nu mai puteam face nimic de gândurile, întru cari m'am fost adâncit. Și mă așez singur în seară, în apropierea unei case. Dar ce văd? Un biet soldat — Rus — era culcat, dar nu mai sufla — durmea pe vecie somnul etern. Mă apropii și mai tare de el, când deodată aud ceva mișcare și vorbă dinspre o pădure, din câtrău așteptam pe inamic. Mă ridic puțin, și zăresc într-o depărtare, un braț alor doi soldați ruși. Eram singurel, dar în apropierea mea mai erau și alții. Încep la moment, să-mi fac un scut, o gropiță, care — cugetam — im va fi poate un sălaș pe vecie. Înștiințez și pe ceilalți și în puțină vreme eram gata. Toți eram treji, iar ceasul bătea după miez de noapte. Luna pe cer mai revărsa razele sale așa de frumos, iar dintre frumossele stele, nu știam, care va cădea mai iute jos. Știe Dumnezeu cine va mai sjunge răsăritul frumosului soare...

Nu trecu multă vreme și auzii, că pe deasupra capului șuera puternic, vântul unui glonț de pușcă, care se opri în pereții casei apropiate. Și începem apol cu toții: Pușcătură nu se auzia, numai un răsnet prelung. Cugetam o-o să piară lumea. Auzii apol, vătarea a câtorva soldați ruși, cari poate, și-or fidat sufletul. Dar noi de asta ne bucuram mult, căci eram într-o fire strănică. Numai la asta ne gândiam: Să prindem vr'un Rus, să-l arătăm frumosul nostru „Tricolor”!... să știe că suntem urmașii lui Traian... Leii războiului.

Așa ținu două ore, și încetul cu încetul nu se auzi nimic. Se făcu iar liniște, și într'un târziu, zărirăm răsăritul soarelui. Razele lui erau călduroase nu ca de altă dată. Încălzeau nenumăratele morminte ale eroilor!

E zi frumoasă. Ciripitul paserilor se aude și aici, dar mai a jale. Noi eram de față toți. Nici pe unul nu l-a găsit afurielul de glonț rusec. În momentul acesta, auzim un zgomot oarecare, sus prin aer... Privim în sus, dar nu puteam zări nimic de soare. Deodată se aude un sunet grozav de tunuri, iar sus în aer vedem explodând nenumărate „șrapnele“ în apropierea unui aeroplan rusec. Așa frumos „explodau“ în aer, de li-se vedea para roșe și fumul alb. Și nu mult trecu până căzu jos tot sfărâmat — tot bucățele. Câteva șrapnele l-au nimerit bine. Iar nouă ne-a rîs înima, când am văzut că cade jos o păsăruică atât de frumoasă — un aeroplan. După asta iară a stăpânit liniște. Nu puteai auzi nimic alta, decât ciripitul paserilor... și așa ziua întreagă petreceam în armonie. Cugețele noastre erau îndreptate și către Dumnezeu, dar și pe acasă — prin Ardeal. — Și curajul nostru a crescut acum și mai tare. Cu puterea în mână așteptam pe Ruși, că-i zărlam în mal multe rânduri cum se tuplă ici-colo...

Umbrele serii au șosit și lumina zilei e pe sfârșite; iar într'o comună apropiată se aude cântând frumos muzica militară. Eram și noi în stare să începem la doine. Dar ascultăm frumoasa noastră muzică, care ne este toată mângâierea. Ea ne vindecă și din om slab face om viteaz. Răsunetul ei îl aude și inimicul și ascultă și el cu plăcere frumoasele noastre doine și imnuri românești. Muzica n'a cântat mult însă ne-a oțelit bine. Mai privim în laturi. Dinspre noi la dreapta o comună toată arsă — cenușe, și de acolo mai departe nu mai vedeai nimic.

Muzica militară începu iar. Sunetul ei se va auzi și în nouri cerului! Ce frumos cântă... Induratul Dumnezeu binecuvinte sunetul ei!... Tot așa până ce apune soarele, când deodată cu apusul soarelui năvălesc Rușii cu grămada pe noi, iar sunetul de puște începu a crește tot mai tare. În momentul acesta începură nenumăratele noastre tunuri, dintre cari și cel de 30^{1/2}. Aceasta ne-a fost toată bucuria. Urla aerul dinaintea lui și inlemnia inimicul de frica șrapnelului. Din acela, nu „de-a ficea“ merge un șrapnel ori granat afară, oricare făcea ispravă, iar bieții Ruși nu știau că pe care dintre ei o să-l ajungă prăpastia. Uite, acum vine un șrapnel. Lumea doar' se prăpădește... Nimeri bine... Chiar între Ruși dădu... Uite cum o iau la fugă de groaza lui, iar noi, cu pușculița ce bine putem secera la ei... Ici-colo, puteai vedea ca grămada căzuți. Creapă copacii de sunetul lor, iar de mila lor, plâng chiar și frunzele... Și așa ținu mai multă vreme, numai că tunurile tăcură. Ne lăsară acum pe noi, să ne împlinim datorința. Și am împlinit-o, însă aceia, cari au luat parte acolo, la trecerea noastră peste apa ce se numește Bug, vor ști să amintească urmașilor săi și n'o să uite în întreagă viața lor.

Iată că însărează bine și într'un târziu e tăcere pe întreagă linia. Ne punem la cină și prânz. Toate deodată; iar după mâncare aprindem o țigară. La 1^{1/2} ore din noapte, ne luăm cu toții cafea în „gerflascie“ și cu ajutorul Domnului pornim mai departe. Și cam pe la 12 ore trecem apa, în care era mai multă mocirlă; cu greutatea pe noi, prin apă și mocirlă până în brâu... Cu toate — am trecut. Bunul Dumnezeu ne au imputernicit, că după trecere ne șezarăm pe un șes frumos, alții pe o culme de deal mai mică, iar eu, nimerisem într'un ovăș, unde îndată începui la lucru. Dar hainele de pe noi erau toate apă... Imi făcu iar scut din nou,

dar nu gat bine și dinspre o pădure încep a suna mai multe puști Rușii iar vin pe noi, spun eu vecinului. Dar noi, par' că-i luasem numai în glumă. Însă vedem, că nu de dragul nostru s' începui, ci poate, are voe de luptă. Dar așa începem și noi ca niciodată până atunci. Muniție era destulă.

După un răstimp de două ore era și aerul striclat rău. Tot miros neplăcut se răspândea. Dar de asta lor nu le pasă și lupta durează mai departe. La trei ore după miez de noapte, mă nimerise un glonț în talpa piciorului drept. Saniteții nu mai era în apropiere. Mă retrag eu la pereții unei case, dar când să fiu bine scutit, mă nimereste alt glonț în pulpa piciorului stâng. Iată că eram șchiop de amândouă picioarele, iar într'ajutor pe cine să strig, nimeni nu mai exista, care ar putea să mă ajute, decât Dumnezeu. Deschid ușa casei... În lăuntru un biet moșneag, era ascuns sub un pat. De frică, când mă zărise, par' că se băga în perete. Dar îl agrălesc și iese afară și mă leagă la amândouă ranele. Imi povestește apoi, că moare de foame. Îi dăruiesc cu pâine și îi dau tutun de pipă... Bietul moș, cum mi-a mulțumit. Întăiu și-a aprins luleaua, apoi a început la pâine. Și mănca bine. Lupta încetase, nu auzial decât din când în când câte-o pușcătură. Rușii rămaseră și de astă dată bătăuți. Eu eu ajutorul alor două băte, ce mi-le făcuse moșul cu săcurița din piciorul patului, mersel încet către spital, la „Crucea Roșie“. Iar moșul rămase trăgând din luleauă...

Patricku A. Chiș

Ordonanța guvernului. privitoare la cumpărările de bucate și făină.

III. Certificatul de măcinat.

§ 7. Oricare întreprindere de morărit poate să primească bucate pentru măcinat numai dacă partida aduce certificat de măcinat, liberat la același dată de primăria comunei în care locuiește și pentru moara arătată de partidă.

Primăria comunală trebuie să controleze, și cu prilejul liberării certificatelor de măcinat, ca produsele ce li se cuvin fiecărei partide să nu treacă, conform acestei ordonanțe, măsura trebuinței sale casnice, pe timpul până la 15 August 1917.

§ 8 Partida, care duce măcinul, trebuie să predea întreprinderii de morărit certificatul de măcinat; aceasta are să-l primească și să-l păstreze. Întreprinderea de morărit are să înainteze la 1 și 15 a fiecărei luni certificatele de măcinat întrate expoziției Societății pentru produse de războiu la care aparține.

§ 9 Întreprinderile de morărit au să poarte evidență cu privire la certificatele de măcinat și cu privire la prelucrările de produse pe seama partidelor. În aceasta evidență propriistarul întreprinderii de morărit trecute să introducă după categorii toate produsele, și partidei, care a adus măcinul să-i libereze o adeverință de primire, care să cuprindă datele asupra produselor aduse pentru măcinat.

IV. Adevertirea cumpărării de produse din partea Societății pe acții pentru produse de războiu, a comisionarilor acestei societăți și a negustorului (în soțret sau cooperativet).

§ 10. Societatea pe acții pentru produse de războiu, comisionarii acestei societăți, cum și comercianții (cooperativa) întreținuți să cumpere produse de războiu în înțelesul § ului 10 al ordonanței Nrul 1750/1916 M. E., trebuie să dea producătorului o adeverință corespunzătoare în scris asupra produselor primite. Producătorul

are să primească adeverința în scris și să o păstreze pentru legitimarea proprie.

V. Anunțarea trebuințelor casnice și economice a celor îndreptățiți la aprovizionarea din partea autorităților.

§ 11 Producătorul, care nu-și poate acoperi trebuințele casnice din producțiunea proprie, are să se înștiințeze, în scris sau verbal, primăriei comunale, în scopul asigurării părții ce-i lipsește pentru trebuințele casnice, cum și neproducătorii pentru asigurarea întregii trebuințe casnice, cel mai târziu până la 15 Septembrie 1916. Anunțul va arăta într'un conspect: numele său, ocupațiunea, numele persoanelor, cari se hrănesc de regulă în economia sa, cu date amănunțite asupra acelor, cari nu au câștig, și în fine — la producătorii socotindu-se provizia de produse de care dispun, computată până la 15 August 1917 respective a părții care le lipsește și trebuie acoperită. Producătorul are să înștiințeze, întrucât producția sa de grâu nu ajunge pentru trebuințele sale economice, și trebuința sa în această privință...

Sub titlul de trebuință casnică pot să pretindă, în înțelesul ordonanței 4586/1915 M. E., celce se ocupă cu economia, pe zi și de cap cel mult 400 grami de făină de grâu, săcară sau orz ori un amestec din acestea, persoanele, cari săvârșesc lucruri grele corporale cel mult 300 grami, iar altele cel mult 240 grami. Cu privire la grâu partida trebuie să-și justifice corespunzător trebuința sa economică.

§ 12. Celce în înțelesul § ului 1 al acestei ordonanțe nu a returnat, până la termenul de înștiințare, legitimația de cumpărare prin care a fost îndreptățit să cumpere deodată întreagă cantitatea pentru trebuința sa casnică, fără de a o fi putut procura aceasta, nu poate fi luat în lista acelor persoane de a cărora aprovizionare îngrijesc organele publice. Celce a obținut o legitimație de cumpărare pentru procurarea întregii sale trebuințe casnice, în rate, sau numai pentru o parte a acestei trebuințe, poate fi primit în lista persoanelor de a cărora aprovizionare îngrijesc organele publice până la măsura de produse notate în legitimația de cumpărare înapoiată până la termenul de înștiințare a trebuinței, respective dacă acela a primit o legitimație de cumpărare numai pentru o parte a trebuinței sale și aceasta nu a restituit-o ca neîntrebuită autorității, până la măsura părții încă necoperită a trebuinței sale până la 15 August 1917.

Deasemenea sunt a se lua în lista acelor de cari îngrijesc organele publice și persoanele provăzute cu o legitimație de cumpărare pentru întreagă trebuința casei lor, cari ca persoane ce se ocupă cu lucrări grele corporale în înțelesul ordonanței 4586/1915 M. E. pot să pretindă pe zi 300 grame de făină, și cari cu privire la aceea cantitate, conform §-ului 5 al ordonanței 1750/1916 M. E. nu au obținut nici o legitimație de cumpărare.

§ 13. Primăria comunală este obligată să trimită primpretorelui o copie a listei cu privire la toate înștiințările, până la termenul prefapt. Primpretorele trebuie să trimită un conspect general al tuturor trebuințelor din comunele cercului său primului oficial al comitatului și acesta trimite ministrului de interne un conspect asupra tuturor trebuințelor din comunele comitatului. Ministrul de interne în înțelegere cu cel de comerț și cu cel de agricultură stabilesc apoi definitiv și au să îngrijască de trebuința de făină respective de bucate pe seama întregului comitat.

§ 14. Modalitățile înștiințării stabilite în §§-ii 11 și 12, a provocării pentru înștiințare, a constatării datelor anunțate, cum și celelalte modalități ale primirii produselor le stabilește,

cu privire la dispozițiile §-ului 13, conform înțelesului și înțelesului special al comitatului primul funcționar al său.

§ 15. Când cineva cere o legitimație de cumpărare după termenul de înștiințare în înțelesul §-ului 5 al ordonanței 1750/1916, primăria comunală este obligată a șterge persoana respectivă, până la măsura cantității de produse, de aceea are să cumpere pe temeiul legitimației, din lista acelor, de a căror aprovizionare îngrijesc organele publice.

Persoana, care a înapoiat legitimația sa de cumpărare, respective legitimațiile, fie și după trecerea termenului socotit mai înainte, dar cel mai târziu până la 15 Octombrie 1916, pentru că nu și-a putut procura produsele, — primăria comunală trebuie să o ia în lista acelor, pentru a căror aprovizionare îngrijesc organele publice cu cantitatea de produse prevăzută spre cumpărare în legitimație.

§ 16. Primăria comunală trebuie să poarte un registru deosebit despre aceia, cari pe temeiul §-ului 15 au fost șterși din lista acelor de

a căror aprovizionare îngrijesc comuna, cum și despre aceia, cari pe temeiul aceluiași § au fost primiți în lista acelor, de a căror aprovizionare se îngrijesc comuna. Acest registru trebuie încheiat cel mai târziu la 15 Octombrie 1916 și un exemplar al acestuia pe calea comitatului să-l înainteze până cel mai târziu la 1 Noembrie 1916 ministrului de Interne, care are să îngrijească pe temeiul acestora de trebuințele comitatului.

Aceia, cari la 15 Octombrie 1916 figurează în lista acelor, de a căror aprovizionare îngrijesc organele publice, pot pretinde să li se pună la dispoziție, până la termenul statorit de organele publice, cantitatea înștiințată de făină în măsura și calitatea statorită. Ei primesc făină pe lângă plățirea în bani gata.

§ 17. Ministrul de agricultură în înțelegere cu ministrul de Interne, pot să statorească, în cazuri motivate pentru singuratele comitate, termenele statorite în §§-li 11, 13 și 16 și la un termen mai târziu. (Va urma)

Ce trebuie să știe fiecare om cu privire la „Ajutorul de stat?”

(Urmare)

III. Ocrotirea familiilor celor căzuți (morți) pe câmpul de luptă, precum și a celor dispăruți.

— Orfani și văduvele acestor ostași. —

Cine e îndreptățit la îngrijirea (ocrotirea) din partea militară?

Orfanii și văduvele ostașilor căzuți pe câmpul de luptă, ori dispăruți.

La ce sunt îndreptățite văduvele?

La pensiunea militară pentru văduve.

Ce înțelegem sub »procedura militară a orfanilor«.

Spesele de creștere, ce li-se cuvine acestora. Acești bani îi primesc însă numai copiii legitimi, ori recunoscuți după lege și anume îi primesc până când vor implini etatea de ani 24

Acasă, în concediu.

Cât nu visează bieții glotași la clipa, în care sosind acasă, vor putea să-și revadă familia. Concediile, cari li-se dau, îi mai mângăie din când în când, pricinuindu-le bucurie ne-

țărmută. Să dea D-zeu ca să se întoarcă întregi și sănătoși, nu peste mult, cu toții, ca să-i așteptăm și noi cu lacrimi de adevărată bucurie și fericire.

De unde se poate cere pensinnea de văduvă?

Dela oficiul economic al trupeii, de care s'a ținut soldatul căzut ori mort; sau dacă cel căzut ori mort a făcut parte din armata comună, dela comanda de întregire, iar dacă a fost honved, dela comanda districtuală de honvezi și în sfârșit în amândouă cazurile dela ministerul de honvezi.

Cât e suma speselor de creștere?

Dacă se împărțesc de ajutorul de stat, orfanii primesc drept spea de creștere (educație) și pe mai departe ajutorul avut și anume timp de șase luni dela moartea tatălui lor. După împlinirea acestor șase luni ei primesc speșele de creștere arătate mai jos.

Cât de mare e pensinnea de văduvă?

În cele șase luni, cari urmează îndată după moartea soldatului, văduva acestuia primește și pe mai departe drept pensune ajutorul de stat, pe care l-a avut până aci împreună cu banii de cvartir (dacă l-a primit și până aci). Văduva, care n'a fost îndreptățită la ajutorul, de stat așa dar n'a primit acest ajutor, primește începând îndată cu moartea bărbatului său, pensune de văduvă (precum și ajutor provizor anual).

Afară de pensinnea de văduve și speșele de creștere ce ajutor mai primesc încă văduvele și orfanii soldaților căzuți morți, ori dispăruți fără urmă?

Mai primesc și ajutorul provizor anual (dacă sunt avizați la el).

Dispozițiile referitoare la stabilirea și anunțarea pețru acest ajutor sunt tot aceleași ca și la ajutorul provizor anual pentru invalizi. (Vezi deci acolo).

Afară de văduvele și orfanii rămași după cel morți, căzuți ori dispăruți fără urmă, cine mai poate primi ajutor provizor anual după aceștia?

Tata, mama, bunicul și bunica acestora, însă numai la caz dacă cel dispărut, mort ori căzut, a fost cetățean ungar și n'a făcut parte din armata activă (de ștand), ori a fost muncitor militar.

Cari sunt legile și ordinațiunile, cari statorcesc modul de ocrotire al familiilor celor morți (căzuți) pe câmpul de luptă ori a celor dispăruți?

Sunt: Art. de lege: XX din 1887, X din 1891, IV din 1896, XVI din 1807 și XV din 1915; apoi ordinațiunile N-rii 150.000 din 1914 și 70.000 din 1915 ale ministrului de finanțe și 17.875 din 1914 și 18.805 din 1914 pres. ale ministrului de finanțe.

(Va urma).

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 27 Iulie n.

Liferarea bucatelor. Poliția orășenească din loc provoacă pe toți aceia, cari au prisos de grâu, săcară și orz, sau făină produsă din aceste, să-l anunțe fără întârziere și fără de a aștepta comisia de revivire a miliției, la magazinul de aprovizionare al miliției (strada Rothenturn Nr. 3), căci altminteri vor fi pedepsiți foarte stric.

Călătoria în comitatele Maramurăș și Bistrița-Năsăud. »Bndapești Tudosi« comunică din loc competent, că din teritoriile pentru operațiunile interne de războiu fac parte și comitatele Maramurăș și Bistrița-Năsăud. Pentru călătoria în aceste comitate e lipsă de adevărată dela comanda militară.

Două împrumuturi interne ale României. S'a scrie cu prilejul împrumutului intern al României, că acesta este primul împrumut național al regatului. De fapt primul împrumut național a fost dat la 11 Aprilie 1866, când Consiliul de miniștri, îndeplind un vot al Adunărilor, dat la 21 Februarie 1866, stabilește condițiile unui împrumut Național de 30 milioane lei vechi, destinat acoperirii datorilor trecutului, cari făceau atât de nesigure finanțele publice.

Acest împrumut a fost publicat pe cursul de 80 la sută pe timp de 3 ani, Guvernul obligându-se a da subscriitorilor la 31 Martie 1867, 1868, și 1869 câte 100 lei (vechi) pentru fiecare 80 lei (vechi). Obligațiunile au avut stipul de: 300, 1.500 și 3000 lei vechi, împărțite la rândul lor în câte trei secțiuni. Guvernul putea amortiza împrumutul și înainte de scadențele arătate, urmând a plăti în acest caz deținătorilor 86 jum. în cursul anului 1866, 93 la sută în 1867 și 100 la sută în 1868.

Cu toate aceste condițiuni, subscrierea din lipsă de numărare, mergea greu, deși o comisiune de 11 membri fusese special însărcinată să propage avantajele împrumutului și să dea publicului deslușirile de lipsă.

Subscrierile n'au dat decât suma de lei 12.790.900 nominal (4.711.444 lei noul) sau 10.176.720 lei vechi, adică 3.769.155 lei noul.

Tocmai după 50 de ani, la 11 Aprilie 1916 ministrul finanțelor regatului român, stabilește condițiunile unui nou împrumut național stabila cel puțin 150 milioane lei noi și pentru care se subscrie suma de 400 milioane.

Nimic nu arată mai bine, mai precis și mai lămurit, înalțarea și bunăstarea statului român, ca aceste cifre: 4.711.414 lei în 1866 și 400.000.000 lei în 1916.

Restrângerea dispenselor. Revista „Kü-lügy-Hadügy« e informată că s'a împlinit numărul dispenselor militare, nemai dând guvernul dispenze noi decât numai în cazuri grele și și în aceste cazuri numai glotașilor mai în vârstă. Astfel din primele șase contingente tinere nu va mai fi nimeni dispensat. În ce privește chemarea sub arme a celor dispenzați, aceștia vor fi chemați sub drapela pe rând la toamnă. Cel din urmă contingent de asentați va fi chemat la serviciul militar după terminarea secerișului.

Recvirarea clopotelor pentru armată. Conform ordinului ministerial Nr. 8506/1915 Prez. recvirarea clopotelor pentru scopurile armatei se va începe după 28 Iulie n. a. c. Recvirarea și coborârea se va face în conformitate cu dispozițiunile comunicate prin circularele consistoriale. La recvirarea clopotelor ea prezentant al bisericii funcționează pretutindenea conducătorul oficiului parohial și intrucât în filii sau în parohiile administrative nu ar putea fi de față însuși preotul respectiv, acesta este îndatorat a îngriji de substituirea sa prin o altă persoană, astfel ca în fiecare sat și cătun, unde este biserică, să se știe persoana, care va fi îndreptățită să conlucre cu esmișii militari la recvirarea și coborârea clopotelor.

Sir Roger Casement în temniță. »Svenska Dagbladet« află, că îndată după publicarea sentenței de moarte, a fost Casement readus în temnița din Londre. Deja cu 14 zile înainte de dezbaterile procesului, a fost scos din mohorâta temniță istorică din Tower, părăsindu-l de zece de ani, și adus în temnița din Brixton. Iar după condamnare a fost depus la Portonville, unde se află anume celule pentru condamnați la moarte. Mai departe constată ziarul, că Englezii tractează peste tot bine cu Casement. Lui Casement i s'a dat camera cea mai mare și mai bună și poate vedea la sine pe cine dorește. Amicul seu ame-

rican, care l-a și apărut, Mihail Doyle, se află la dânsul, comunicând neâmpedecat. Liniștea și buna dispoziție sufletească nu l-a părăsit pe Casement. Apelul dat contra sentenței de condamnare, este o simplă formalitate, pentru că este sigur, că va fi respins. Altă întrebare este de se va executa sau nu sentința de moarte. Ne place a crede, că Regele Angliei și sfetnicii se vor ține seamă de opinia și dorința întregel lumi culte, care reclamă unanim agrațiarea lui Casement!

Urcarea taxelor postale și ale telegramei. Din Budapesta se comunică că începând cu 1 Oct. a. c. se vor urca taxele postale și de telegrame. Pe scrisori se vor pune în loc de mărci de 10 fileri, mărci în preț de 15 fileri. Cărțile postale vor costa 8—10 fileri. La telegrame taxa cuvântului se va urca cu 2 fileri.

Credința și eroismul soldaților români. Din cartierul general se comunică:

„Un ziar din România, cunoscut ca rusofil aduce știrea, că în ultimele lupte de pe frontul nord-estic s'au predat trei regimente cehe împreună cu colonelii lor, un batalion slovac și 30.000 Români din armata austro ungară. Nimeni nu se va mira, că ziarul din chestie nu întârzie a spune povești, cari îi vin la socoteală, dar totuși trebuie să ne mirăm, că un ziar din regatul român se încumetă de a vătăma în ochii lumii pe conașionali săi din Monarchie, pe acei bravi soldați, cari au dat dovezi de credință patriotică și de eroism nu de mult atât în luptele dela Aslago, cât și la respingerea grelelor atacuri dela Baranovici“.

Dar generos la timp venit.

Ilustrul prezident al partidului național român, Domnul George Pop de Băsești, ni-a făcut și plăcuta și neașteptata surprindere cu darul considerabil de 300 cor., care »să se folosească în scopurile și lipsurile bravei Reuniri a meseriașilor români din Sibiu“.

Cum scopurile urmărite de noi sunt multe și cum lipsurile de astăzi se vor resimți mai puternic după încheierea înfricoșatului războiu, care a rărit și până acum și va rări tot mai mult șirurile meseriașilor, ale acestor bravi conluțători la ajungerea scopurilor înscrise pe stindardul nostru, am crezut, că obținem, nu numai constimentul obștel noastre, ci mai ales al generosului nostru donator, dacă *destinăm darul generos*, — nu tocmai obicinuit la așezămintele noastre cu menire de a spori și a întări clasa noastră de miloc, — *pentru ajutorarea cu bani de drum și cu primele albituri, îmbrăcăminte și încălțăminte mai convenabile pe acei băești săraci ai neamului românesc cari doresc să se așeze acum la meserie*, și cu chemarea să țină cu timpul, măcar și numai în parte, locul celor dispăruți dintre meseriașii noștri.

Ajutoarele din suma dăruită de ilustrul dōmn George Pop de Băsești și din alte eventuale sume, ce ni s'ar mai dăru și de alții, în seopul înlesnirii celor lipsiți de a să putea aplica acum la meserie, să vor da sub numirea »*Din darul generosului George Pop de Băsești*«.

Ilustrului donator îl exprim, în numele Reuniunii cum și în acelor ce vor fi ajutamați, cele mai sincere și adânc simțite mulțumite.

Sibiu, 7 Iulie n. 1916.

Pentru comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Victor Tordășianu
prezident.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșu.
Tiparul: »Tipografia Poporului“

„PEATRA“

bancă economică-comercială și de credit, societate pe acții în Sibiu. — gazdasági-kereskedelmi- és hitelbank részvénytársaság Nagyszében.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului „PEATRA“, bancă economică comercială și de credit, societate pe acții se invită conform §§-lor 15, 16 și 17 al statutelor societății la

adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Sibiu, Marți în 15 Aug. 1916 st. n. la 2 ore p. m. în casele proprii ale Institutului din str. Pint. Nr. 28

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ 21).
2. Aprobarea normelor referitoare la înființarea secției de măsură și a contractului cu șeful secției.
3. Alegerea unui membru în direcțiune.

Domnii acționari, care însenzul §§-lor 18 și 19 din statutele societății vor să participe la adunare în persoană s'au prin plenipotențiat, sunt rugați a și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Vineri în 11 Aug. n. a. c. la 12 ore din zi.

Sibiu, în 25 Iulie 1916.

Direcțiunea.

Meghívó.

A „PEATRA“, gazdasági-kereskedelmi- és hitelbank részvénytársaság t. c. részvényesek az alapszabályok 15, 16 és 17 §§-ai értelmében ezennel meghívotnak a Nagyszébenben, 1916 évi Kedden, augusztus hó 15-én d. u. 2 órakor, az intézetnek sajtóházában (Sarkantyú-ú. 28. sz.)

a rendkívüli közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása (az alapszab. 21 §-a értelmében).
2. Az áruosztály szabályoknak és ennek főnökével való kötött szerződésének jóváhagyása.
3. Egy igazgatósági tag megválasztása.

A részvényes urak, a kik a társaság 18 és 19 §§-ai értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik útján szánékoznak részvenni felkéretnek, hogy részvényeiket és esetleges meghatalmazási okmányokat az intézet pénztáránál legfeljeb Pénteken 1916, augusztus hó 11-ig d. e. 12 óráig bezárólag letétbe helyezzék.

Nagyszében 1916 július hó 25-én.

Az igazgatóság.

Publicațiune

pentru vânzare de lemne

Comuna Orlát com. Szében) vinde în licitațiune publică împreună cu oferta încheie din pădurea proprie numită „Pădina Pușcașului“ pe baza hotărârii secției economice a comisiunii municipale Nr. 1054/1915 semintării de fag.

Cvântul de lemne de fag ce se va vinde e estimat la 9978 metri cubici blane de foc.

Licitațiunea publică se va ține în 29 Iulie s. c. la 10 ore s. m. în cancelaria comunală din Orlát.

Prețul de strigare e 14967 cor. Vadiul ce e a se depune e: 1500 cor. Oferte ulterioare nu se vor lua în considerare.

La ofertele încheie e a se include vadiul în numărul ori în hârțile de valoare.

Condițiunile de licitațiune precum și de contract să pot vedea la primăria comunei Orlát precum și la curatoratul silvanel r. ung. cerc. Nagyszében, Souteza 7 în decursul oarelor de oficiu.

Orlát în 2 Iulie 1916.

Primăria comunală.

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștința On. public, că subscrișul primesc în lucrare orice pictură în oleiu, în special bisericească: iconostase, orice icoane și mărimi lucrate pe pânză, lemn zinc, eventual pe zid (păreți) etc. Cruci, prapori întregi, prasnice etc. Curățiri, reparaturi și renouiri a tot felul de icoane, picturi și iconostase; — tot felul de aurită până la cel mai fin aur veritabil. Cu prețurile cele mai moderate.

După fotografiile bune lucrez portrete până la mărimea naturală, în Creion (Contte) și în oleiu. Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cerând sprîjinul On. obște române, semnez

Cu toată stima:

Nicolae Baci, pictor
Agârbiciu, Szászegerbegy (N.-k. m.)

Vinderea la Grand Magazin

s'a început Lună în 19 Iulie 1916 în toate despărțămintele cu prețurile cele mai ieftine.

Boltă bogată în covoare, perdele albituri, creton, modă, umbrele etc.

Un comis

(specialist în manufactură se preferă) află loc la Ioan Comșa & fiu, Szélliste (com Szében).

CAFEA

cu 50% mai ieftină decât la alții, având un gust plin de aromă, americană, potrivită prin conținutul ei bogat și bun pentru a face economie, împreună cu zaharul trebuincios pentru ea. livrează în săculețe de probă de câte 5 Kg. cu 26 Cor. firma:

A. Sapira

Export de cafea și teiu în Gálánta 526.

Aviz.

Petru Suciu născut din Șiria (Világos) caut un loc de via de lucru și pentru grije de via din dorințe se facă dine să-mi scrie Feldgase 8 Sibiu.

Servitoare.

O familie bună, două persoane, nu departe de Sibiu, caută o servitoare, ori o femeie așezată, care să știe spăla și călca și să se priceapă și la bucătărie. Serviciu statornic. Intrebări, la Administrația Foli.

Caut

2 băieți dela 13 ani în sus ca învățăcei la meseria de pelărie cu condițiuni favorabile. Ioan Bucșian pielar în Szélliste.

Chiaguri

bune vechi de vîtel se află la Mihael Fridel la Gușterita Nr. 12

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului cele mai moderne stufe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru baine de bărbați stufe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestiminte precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stufe pentru pardisiuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

25,000 perechi de ghete, boconci și cisme

cu transport în termin de 30 zile

Expediem zilnic pe postă și pe calea ferată, cu rambursă, cele mai bune ghete și articli de piele, opinci și cisme pentru bărbați în preț de 60 până la 140 cor., apoi boconci dela 28 până la 48 cor. și opinci cu chilogramul în prețul de curs de peste zi, ghete pentru bărbați dela 32-48 cor., ghete pentru dame dela 26-56 cor., ghete pentru băieți dela 28-38 cor. și mai sus, Jumătăți de ghete dela 9 cor. în sus. La cumpărături în mare după toameală.

Petringenar János,

director pentru articli de vânzare.

Budapest, Szerecsén-utca 6. Telefon Nr. 131-89.

Acei articli, cari nu corăspund îi schimbăm ori întorcem banii.

Cereți preiscourant ilustrat.

Cel mai vechiu și mai mare institut
financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole,
Lugoș, Mediaș și Mureșoșorheiu
Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambil	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri
spre fructificare cu **4—4¹/₂%**

după termenul de abdicere, plătind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America
și îngrijește încasări de cecuri și asigurațiuni
asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri
de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și
prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele
și agenturile institutului.

702

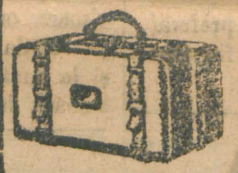
Direcțiunea.

Atelier de curelărie, șelărie și cofetărie
ORENDT G. & FEIRI W.

(odănoară Societatea curelărilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Hellanergasse 45

Magazinul nostru bogat în
articole pentru cămăși,
cămăși, vânat, sport și voiaj, po-
sturi și proceva-
tură postnovece și
bucătărie solide și

alte articole de
lanterne cu prețuri
cele mai moderate. Ca-
rele de masini, ca-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârșob) și
permanent la depozit.

Tote articolele din brățete numite și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandă prin poștă se efectuează prompt și conștient.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela sozurile
cele mai ieftine până la cele mai fine, coperi-
toare (holuri) de cai și cofere de călătorie.

Femei române! Ascultați! Femei române!

Numai trebuie nici săpun, nici leșie la spălătul rufelor!

Spălați numai cu „Lavosin“.

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump,
timpul scump, adică totul, ce face cheltneli și ostenele cu spălătul rufe-
ler, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin“.

„Lavosin“ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat
pentru spălătul rufelor. „Lavosinul“ e garantat liber de clor. Cu „La-
vosin“ se spală rufele alb scilpitor numai cu apă lină (adecă dabia căl-
dișoară), fără osteneală.

„Lavosinul“ cruță rufele (nu se mai rupe așa curând)
că, „Lavosinul“ nu conține clor, care, cum se știe mă-
năncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le
sdrențe.

„Lavosinul“ desinfecteză rufele și le dă și miros plăcut.
Spălătul rufelor cu „Lavosin“ e de 3 ori mai ieftin, de cât
spălătul cu săpun și leșie.

1 dosă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fil. și
ajunge pentru spălătul rufelor din 2 săptămâni dela
6 persoane!!!

1 dosă mică costă 1 coroană. Instrucțiune română despre
întrebuințarea Lavosinului se află pe dosă.

„Lavosinul“ e eminent pentru oteluri, spitaturi sanatorii, in-
ternate, asiluri de săraci, casărmi, mănăstiri, spălătorii, băi etc.

„Lavosinul“ curăță podeli parchetate, podeli de scândură, vase
de lemn, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena.

Singura vânzare pentru Transilvania.

Hermina Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó), Târgul cailor Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți
solvenți).

Publicațiune.

Comuna Vesztény (Veștem) esa-
rândează pe calea licitațiunei publice
ce să va ținea în 2 August 1916
st. n. Ziua aflui Ilie — la 3 ore
după amiază pășnatul de oi din ho-
tarul comunei pro 1916/ a 17.

Prețul strigării 1500 Coroae. Va-
du 10%.

Condițiunile de licitațiune să pot
fi în cancelarie.

Primăria comunei.

La compactoria

F. Neuzil, Pământul mic se
primesc feițe lucrătoare.

Aviz.

Aducem în cunoștință onor. public
căci avem 2 garnituri pentru înblă-
tit cu dam! deci căutăm o comună
bună undu am putea înblăti cel pu-
țin 1 lună cei interesați să se adre-
seze la subscripții proprietari Țifrea
și Russu liferanți de fân Seliște Sze-
ben m.

Centrala de lână din țările
coroanei ungare,

face de țire, că loc de adunat lână
în ori-ce cantitate fie cât de mică și
de ori-ce sortă, pentru vânzători e
DI Iakob Löwy Fleișergasse Nr.
3 II. 4 în Sibiu (Nagyszeben).

Lucrători

să caută pentru bereria din SADU.

Reflecții să se adreseze la firma

Thomas Binder și fil

SIBIU, Jungervaidstrasse 7.

≡ Berea albă și neagră din ≡
Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc
atât la oraș
cât și la sate

124

Că berea
noastră e
foarte căuta-
tă se poate
vedea și de
acolo că cum-
părătorii se
înmulțesc
meru

Cea mai bună bere de Steinbruch

în butoaie și sticle dela

Fabrica de bere a Capitalei, soc. pe acții în Steinbruch
recomandă reprezentantul general

Sibiu. **G. A. SCHNEIDER, Sibiu.**

Telefon 147.

Sprîlniți Industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie“.
Sibiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atenția onoratului public
din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii,
dăme și bărbați, papuci de casă 8.50

Ghete cu zug din piele crepată Kr. 25—50

Prețul după cursul zilei

1500 părechi de bocncl

cu prețul dela 50 cor până la

70 cor. lucrati din materialul

cel mai bun pentru domni, mun-

citorii și miliari.

Ghete de copii Nr. 20—25 26—28 29—34

K. 9—20 13—20 20—28

Ghete de dăme Nr. 35—42 de bărbați Nr. 39—47

K. 25—40 K. 30—60

Catalog nu dăm afară până după răboiu.

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

Duminică până la 10 ore.

Catalog nu dăm până după răboiu.